Rok Władysława Reymonta

Dokładnie sto lat temu, 13 listopada 1924 roku, Władysław Reymont został wyróżniony Literacką Nagrodą Nobla. Urodził się w Kobielach Wielkich w powiecie radomszczańskim, potem mieszkał, uczył się i pracował w wielu miejscowościach naszego regionu: Łodzi, Tuszynie, Będkowie Piotrkowie, Lipcach, nazywanych dziś reymontowskimi. Miejsca, w których przebywał, miały wpływ na jego literaturę.

Placówki kultury zapowiadają różne wydarzenia z okazji Roku Reymonta, a niebawem zostaną ogłoszone konkursy, w których organizacje samorządowe będą mogły starać się o pieniądze na imprezy.

Pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi zaproponowali projekt „Fabrika-mistika, literacko-dźwiękowa podróż pomiędzy reymontowską metropolią a jej peryferiami". - W XIX wieku Karol Scheibler sprowadził do Łodzi ogromną maszynę parową. Szybko zaczęto szeptać o nadprzyrodzonych siłach, które ją napędzają. Ta opowieść zainspirowała nas, żeby opisy industrialnej Łodzi z „Ziemi obiecanej" zderzyć z krajobrazami Lipiec Reymontowskich, gdzie rytm pracy i wypoczynku wyznacza tętno przyrody. To pokazanie Reymonta i jego twórczości w zupełnie nowej odsłonie - opowiada Joanna Mądrzak, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej.

Projekt został rozpisany na dziewięć aktów. W lutym akt wystawienniczy, czyli wystawa z okazji 100. rocznicy śmierci Reymonta. Zaprezentowana zostanie twórczość noblisty ze szczególnym uwzględnieniem utworów osadzonych na terenie województwa łódzkiego oraz pokazane będą miejsca, w których Reymont przebywał i pracował. W marcu akt filmowy pomyślany jako wideocast przybliżający postać Reymonta. W kwietniu akt plastyczny w formie warsztatów. Maj to trzy akty: wokalny, czyli międzypokoleniowe warsztaty z nauką piosenek śpiewanych dawniej wśród pracowników fabryk i pieśni ludowych z Lipiec Reymontowskich. Akt odjazdowy pokazujący ślady obecności noblisty na terenie Łódzkiego z wycieczką do Lipiec Reymontowskich oraz Prażek. Akt dyskusyjny, czyli dyskusja z udziałem specjalistów wokół tematu: Łódź - pomiędzy „złym miastem" a Ziemią Obiecaną - rys historyczny a teraźniejszość. W czerwcu akt improwizacji muzyką, czyli warsztaty prowadzone przez muzyków, podczas których uczestnicy będą szukać odgłosów fabrycznego miasta czasów Reymonta. Finał projektu zaplanowano na wrzesień. Będą warsztaty z czytaniem fragmentów „Ziemi obiecanej" i „Chłopów", podczas których powstaną etiudy teatralne. Akt finałowy to dźwiękowa wędrówka z fabryk ziemi obiecanej poprzez zatłoczone ulice i przejazd pociągiem ku Lipcom Reymontowskim.

Projekt „Reymont Live!" przygotował także Łódzki Dom Kultury. Będą to cztery „pograjki weselne" z udziałem kapel i śpiewaków wykonujących tradycyjną muzykę regionu łowickiego oraz inspirujących się melodiami łowickimi. To muzyka, która towarzyszyła Maciejowi Borynie i Jagnie Paczesiównej w trakcie wesela opisanego przez Reymonta w „Chłopach". Pograjki zostaną zorganizowane w czterech miejscowościach województwa: jedna w regionie łowickim, dwie pozostałe w miejscowościach o odmiennym etnograficznie charakterze (sieradzki i opoczyński) oraz w Łodzi.

Jednak Rok Reymonta możemy zacząć świętować już teraz. Okazją jest oczywiście 100. rocznica przyznania pisarzowi Nagrody Nobla. 13 listopada Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi przygotowało sporo atrakcji podczas spotkania zatytułowanego Nobel dla „Chłopów" - reymontowskie etnoinspiracje w MAiE. - Zapraszamy na oprowadzanie po stałej ekspozycji

etnograficznej śladami ,,Chłopów”. Będzie można zobaczyć i posłuchać performatywnych działań z czytaniem fragmentów dzieła - zapowiada Dominik Płaza, dyrektor Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi.
Zaprezentowane zostaną eksponaty z Działu Strojów Ludowych i Tkanin. W programie także próba rekonstrukcji parateatralnej dwóch scen: zalotów Boryny do Jagny na targu oraz oczepin Jagny podczas wesela. Początek o godz. 17.

13 listopada setną rocznicę Nobla dla Reymonta świętować będzie można także w Muzeum im.. Reymonta w Lipcach Reymontowskich. Zaplanowano czytanie „Chłopów”, inscenizację wesela Boryny i Jagny oraz koncerty ludowe. Początek o godz. 13.30.

Dom Literatury w Łodzi zaprasza na godz. 12 przed Kuferek Reymonta przy ul. Piotrkowskiej. W programie występ Zespołu Pieśni i Tańca Łódź nawiązujący do „Chłopów" oraz spacer śladami Reymonta. O godz. 17 w Muzeum Kinematografii w Łodzi będzie można obejrzeć fragment pierwszej adaptacji „Ziemi obiecanej” z roku 1927 oraz „Ziemię obiecaną” Andrzeja Wajdy z 1974 r. W obchody rocznicy włącza się także Uniwersytet Łódzki. Na Wydziale Filologicznym odbędzie się konferencja naukowa poświęcona twórczości Reymonta oraz jego biografii. Potrwa dwa dni. Otwarcie 13 listopada, o godzinie 8.30 w budynku Wydziału Filologicznego w auli A5.